

ESTUDI PER LA DEFINICIÓ DELS ESPAIS D'INTERÈS AMBIENTAL, ECOLÒGIC, PAISATGÍSTIC, NATURAL I SOCIAL DELS RIUS MEDIONA – BITLLES, ANOIA I LAVERNÓ. RESUM EXECUTIU.

A: DIRECTRIUS, CRITERIS I RECOMANACIONS MÉS IMPORTANTS QUE ES DESPRENEN DE L'ESTUDI

Les directrius, els criteris i les recomanacions més importants que es desprenen de l'estudi son les següents:

- 1.- Desenvolupar el “camí del riu del Mediona - Riudebitlles” i el “camí del Lavernó”
- 2.- Considerar la possibilitat de treballar en el paper mediàtic i indicador, que pot desenvolupar el toixó (*Meles meles*) com una espècie vertebradora d'aspectes de conservació en sentit ampli.
- 3.- Definir un model de senyalització que identifiqui l'àmbit fluvial i serveixi tant per orientar als usuaris, com per donar-los informació dels elements d'interès que es van trobant al llarg del recorregut.
- 4.- Pensar en la possibilitat de establir un “centre d'interpretació dels rius”
- 5.- Millora i restauració de la vegetació de ribera.
- 6.- Cal donar especial atenció a la conservació de les interessants poblacions de tortuga de rierol (*Mauremys leprosa*) i del corriol petit (*Charadrius dubius*)
- 7.- Integrar criteris, directrius i recomanacions de com fer el de tractament dels trams urbans.
- 8.- Potenciar els restaurants com a punts d'informació turística.
- 9.- Definir un pla de manteniment.
- 10.- Avaluar la legalitat d'algunes edificacions existents i estudiar les mesures a aplicar en cada cas.
- 11.- Regular l'accés amb vehicles a motor i altres tipologies (a peu, amb bicicleta, a cavall) al llarg de tot el recorregut
- 12.- Elaborar un Pla especial de tot l'àmbit.

A1.- Desenvolupar el “camí del riu del Mediona - Riudebitlles” i el “camí del Lavernó”

La proposta de desenvolupar el “camí del riu” es per establir un element integrador, de relació, que permet acostar al ciutadà a l'entorn fluvial i que aquest, tot passejant, anat en bicicleta o a cavall, pugui conèixer les diferents intervencions que es van desenvolupant al llarg dels anys.

Cal tenir en compte que ens trobem davant de dos camins de marcat interès i de manera especial el “camí del riu Mediona – Riudebitlles” donat que engloba la totalitat dels trams d'una conca, des de la capçalera fins la desembocadura, i ofereix una gran varietat i diversitat d'entorns, d'ambients i de paisatges de gran interès i bellesa al llarg del seu recorregut. El disseny del camí del riu hauria de tenir en compte, com a mínim, els 20 metres a banda i banda del eix central del camí, incorporant entre d'altres, els elements de vegetació, les tanques que hi haguessin.

Un altre element a considerar en el disseny del camí seria habilitar espais d'aparcament al llarg del recorregut amb la finalitat de poder deixar el vehicle aparcant i començar des d'aquesta zona el recorregut a peu o amb bicicleta. Seria convenient que alguns d'aquests espais d'aparcament fossin adjacents a zones de restauració que es trobessin al llarg del recorregut.

Itinerari per la vall del Mediona - Bitlles		23.699 m
Camins especials		
Punt 1: Bosc del Vilar a les planes de Santa Anna		733 m
Punt 2: Interconnexió del camí per les Deus de Sant Quintí de Mediona		784 m
Punt 3: Interconnexió del tram de Torrelavit per la font de les Pubilles		294 m
Trams urbans		
Tram urbà de Sant Joan Mediona		809 m
Tram urbà de Sant Quintí de Mediona		1.746 m
Tram urbà de Sant Pere de Riudebitlles		1.089 m
Tram urbà de Torrelavit		793 m
Trams a establir un recorregut segur		
Primer tram (Mediona)		1.556 m
Segon tram (Sant Quintí de Mediona)		182 m
Tercer tram (Sant Sadurní d'Anoia)		276 m
Recorreguts circulars		
Recorregut 1: Sant Pere de Riudebitlles		1.586 m
Recorregut 2: Torrelavit		970 m
Recorregut 3: Torrelavit		2629 m
Itinerari per la vall de l'Anoia		6.930 m
Itinerari per la vall del Lavernó		13.228 m
Camins especials		
Punt 4: Interconnexió entre Sant Sadurní d'Anoia i Subirats		1.097 m
Punt 5: Mas de la Riera inici camí de Can Bou		1.102 m
Trams urbans		
Tram urbà de Can Cartró (Subirats)		m
Tram urbà de Can Batista (Subirats)		m
Tram urbà de Sant Sadurní d'Anoia		791 m
Trams a establir un recorregut segur		
Tram 1: De Sant Pere de Lavern a inici camí de Can Batista		818 m
Tram 2: Creuament carretera de Vilafranca a Sant Sadurní d'Anoia		81 m
Recorreguts circulars		
Recorregut 1: Circular de l'estació de Lavern - Subirats a Can Batista		2.273 m
Recorregut 2: Circular del restaurant “sol i vi”		1.158 m

Quadre 1: Relació de les distàncies dels diferents trams per a cadascun del itineraris

A2.- Considerar la possibilitat de treballar en el paper mediàtic i indicador, que pot desenvolupar el toixó (*Meles meles*)

El toixó, potser considera't, com una espècie vertebradora d'aspectes de conservació en sentit ampli, incloent-n'hi la connectivitat i l'efecte refugi, però també d'interès i utilitat en l'àmbit de la sensibilització naturalista dels habitants i visitants d'aquest interessant ambient que suposa l'àmbit fluvial d'aquesta zona de la comarca de l'Alt Penedès.

A3.- Definir un model de senyalització que identifiqui l'àmbit fluvial i serveixi tant per orientar als usuaris, com per donar-los informació dels elements d'interès que es van trobant al llarg del recorregut.

Al llarg del recorregut ens trobem amb una gran varietat de models de senyalització que s'han anat posant al llarg dels anys per les diferents administracions. Es convenient definir un model únic per a tot

l'àmbit que sigui compatible amb d'altres senyalitzacions que es poden anar posant, per altres raons, com ara les rutes del vi i del cava, al llarg d'alguns trams del recorregut. És important **elaborar un projecte de senyalització** que serveixi per reforçar la senyalització existent i alhora per a donar a conèixer els diferents valors que hi ha al llarg dels diferents recorreguts que es poden plantejar, que contempla tant trams més naturals com trams més urbans.

A4.- Pensar en la possibilitat de establir un “centre d'interpretació dels rius”

Pot ser un petit equipament d'educació ambiental, que podria tenir una doble línia de treball: per un costat els caps de setmana adreçats a la població en general i en especial a les famílies, propostes de lleure enfocades al coneixement i divulgació dels valors ambientals, ecològics, naturals i paisatgístics combinats amb propostes de restauració pensades per als restaurants dels diferents pobles i elaborades amb productes de la zona per afavorir als productors locals i integrant de manera especial els productes ecològics que hi ha a la rodalia.

Per un altre costat, de dilluns a divendres podria orientar la seva activitat a les escoles oferint propostes d'educació ambiental a tots els nivells del cicle formatiu: escola bressol, primària, secundària, batxillerat i estudiants universitaris. Per aquest darrers es podria fins i tot plantejar la possibilitat de desenvolupar diferents propostes de tesis doctorals amb la finalitat d'ampliar i millorar el coneixement científic tant de la fauna, com de la vegetació, com de geologia, hidrogeologia, com d'altres aspectes d'interès que hi ha en aquesta zona.

Pel que fa a la gestió del centre es podria pensar en la fórmula de la concessió administrativa mitjançant la qual, un cop feta la construcció de l'equipament, la seva gestió i explotació es treu a concurs públic, i es l'empresa que en surt adjudicatària que assumeix, per la seva compte, l'èxit o el fracàs, del seu funcionament, sense que l'administració assumeixi cap risc.

A5.- Millora i restauració de la vegetació de ribera.

En alguns casos concrets la presència de vegetació embardissada i fins i tot de clapes denses de canya americana podria jugar un paper positiu per tal de mantenir les condicions de tranquil·litat i refugi necessàries des del punt de vista de funcionalitat de torrents i rius de l'àrea d'estudi.

Els requeriments de tranquil·litat que necessiten algunes espècies per tal de mantenir l'efecte refugi que encara actualment ofereixen algunes raconades de l'Anoia, la riera de Mediona, el Riu de Bitlles i tots els torrents associats al Lavernó és un altre aspecte important a tenir en compte alhora de plantejar les diferents actuacions. També s'ha de considerar el valor d'alguns talussos fluvials i no només els congostos rocallosos.

A6.- Cal donar especial atenció a la conservació de les interessants poblacions de tortuga de rierol (*Mauremys leprosa*) i del corriol petit (*Charadrius dubius*)

Donat que es la fauna pròpia i exclusiva dels ambients fluvials i de ribera que troben en aquests ambients fluvials estudiats. De la mateixa manera cal tenir especial cura en la conservar i protegir els penya-segats i talussos d'interès per a la nidificació d'ocells rapinyaires

A7.- Integrar criteris, directrius i recomanacions de com fer el de tractament dels trams urbans.

En el cas del riu Mediona – Riudebitlles ens trobem que travessa diferents trams urbans: Sant Joan de Mediona, Sant Quintí de Mediona, Sant Pere de Riudebitlles, Torrelavit i el barri de la Colònia Pons a

Sant Sadurn d'Anoia, mentre que la conca estudiada el Lavernó travessa els nuclis de Can Cartró, Lavern, Can Batista del municipi de Subirats i també travessa el nucli urbà de Sant Sadurn d'Anoia

El criteri que ens sembla que hauria de ser el que marca el “pal de paller” del conjunt de les actuacions que es puguin desenvolupar en aquests trams seria el de considerar-los espais fluvials que tenen un fort component natural i paisatgístic. La consideració d'aquest criteri en aquest espai comportaria que el nivell d'urbanització que es planteja en qualsevol actuació que es desenvolupi sigui baix o molt baix, amb un tractament de l'espai que podem qualificar de “tou” o “molt tou” i que atengui a les recomanacions següents:

- **Evitar la introducció d'enllumenat.** Donat a que cal que rebin un tractament d'espai públic compatible amb el passeig, les activitats de lleure més passiu com ara llegir, contemplació, ..., i de més actives com espais per a fer esport a l'aire lliure o activitats d'educació ambiental, però sempre sota la premissa que ha de ser zones de E1 tal i com es defineixen a la LLEI 6/2001, de 31 de maig, d'ordenació ambiental de l'enllumenament per a la protecció del medi nocturn que si bé no són zones incloses dins del PEIN sí que són espais d'un alt valor ambiental i natural que requereixen aquest tipus de tractament.
- **Evitar la introducció de mobiliari urbà:** De la mateixa manera cal procedir amb el tema del mobiliari urbà, es a dir aquest espai no han de tenir cap element de mobiliari urbà, entenent com a mobiliari urbà elements com ara papereres, fonts (a excepció de les naturals), parcs infantils, zones de petanca, o zones de picnic. La previsió d'incloure alguns d'aquests elements hauria de ser sempre a l'entrada de l'espai, habilitant per exemple un punt de recollida selectiva de la brossa, però no introduint en cap cas aquests elements dins de l'espai.
- **Evitar introduir paviments durs** en el tractament dels camins i itineraris de passeig que es puguin formular en els trams urbans, encara que si bé i de manera excepcional motivada per raons d'estabilitat d'alguns trams es podria plantejar l'ús de formigó, però sempre de manera discreta i mai continua.

A8.- Potenciar els restaurants com a punts d'informació turística.

Seria convenient desenvolupar una xarxa de suport centrada en els bars i restaurants de la zona propera al camí del riu que actuessin com elements dinamitzadors i divulgadors d'aquesta ruta i alhora oferissin serveis com per exemple el lloguer de bicicletes.

Dades bàsiques	
Itinerari de la vall del Mediona - Bitlles	23.699 m
Itinerari de l'Anoia	6.930 m
Itinerari del Lavernó	13.228 m
Punts d'inici itinerari	22
Estacions de tren de Rodalies de Catalunya	2

A9.- Definir un pla de manteniment.

Aquesta es una recomanació estratègica. Es podria articular mitjançant la sol·licitud, any rere any, d'un pla d'ocupació. La proposta seria sol·licitar un equip d'unes 6 persones al llarg d'un període de 6 mesos a l'any amb la finalitat que assumissin el manteniment integral de l'espai, es a dir el manteniment del camí, de la senyalització, de la vegetació plantada, dels elements de protecció com baranes, de les passeres i ponts, etc.

A10.- Avaluar la legalitat d'algunes edificacions existents i estudiar les mesures a aplicar en cada cas.

Al llarg del recorregut ens trobem amb edificacions que seria convenient avaluar si son o no legals i en el cas que no ho siguin estudiar quines podrien ser les accions a fer, que segons el cas, podrien anar des de l'enderroc i restauració de l'espai fins a la seva possible legalització i condicionament.

A11.- Regular l'accés amb vehicles a motor i altres tipologies (a peu, amb bicicleta, a cavall) al llarg de tot el recorregut

Els camins son espais que sovint es fan servir per col·lectius amb interessos diferents. Per aquesta raó cal regular l'accés amb vehicles a motor al llarg de l'itinerari, tot prioritant l'accessibilitat a peu, amb bicicleta i a cavall, així com l'accessibilitat amb vehicles agrícoles als pagesos. Cal tenir en compte que l'ús amb vehicle a motor no ha de ser considerat sempre com un ús incompatible.

A12.- Elaborar un Pla especial de tot l'àmbit. El Pla donaria i fixaria les directrius a seguir i garantiria la continuïtat de les actuacions a fer pel diferents municipis al llarg del temps.

B: ACCIONS DESTACADES A CADA CONCA

Les accions més importants que es desprenen de l'estudi que es poden desenvolupar a cada conca es llisten tot seguit seguint la pauta de "capçalera fins desembocadura":

B1. CONCA MEDIONA – BITLLES

- 1.- Considerar la capçalera del Mediona com un eix connector dins d'un mosaic agroforestal
- 2.- Potenciar la vegetació de ribera present
- 3.- Realitzar aclarides selectives
- 4.- Condicionament d'espais singulars
- 5.- Control d'abocaments irregulars de runes
- 6.- Adequació de passos i passeres
- 7.- Condicionar punts d'inici de recorregut
- 8.- Implantació de mesures paisatgístiques a le activitats adjacents al recorregut
- 9.- Establiment d'espais de zones d'horta
- 10.- Evitar la introducció de mobiliari dins de l'àmbit fluvial
- 11.- Renaturalització d'alguns espais
- 12.- Definir directrius per la implantació de tanques i altres elements
- 13.- Definir un model de senyalització que identifiqui l'àmbit fluvial i serveixi tant per orientar als usuaris, com per donar-los informació dels elements d'interès que es van trobant al llarg del recorregut
- 14.- Avaluar la legalitat d'algunes edificacions existents i estudiar les mesures a aplicar en cada cas
- 15.- Penya-segats i talussos d'interès per a la nidificació d'ocells rapinyaires a la zona del conjunt del Castell de Mediona
- 16.- Regular l'accés amb vehicles a motor i altres tipologies (a peu, amb bicicleta, a cavall) al llarg de tot el recorregut
- 17.- Aprofitar terrasses intermèdies i camps de conreu adjacents per implantar el camí del riu.
- 18.- Garantir de manera adequada el dret de pas
- 19.- Retirada de la vegetació que comporta un risc potencial
- 20.- Eliminació selectiva de plantes enfiladisses.
- 21.- Eliminació de la canya (*Arundo donax*) i implantació de vegetació de ribera
- 22.- Condicionament de nou accés cap a les Deus

- 23.- Reactivació de cascades travertíniques
- 24.- Potenciar els valors geològics, naturals i ambientals de l'espai de les Deus.
- 25.- Eliminació d'infraestructures obsoletes
- 26.- Implantar elements separadors entre l'espai urbà i l'espai natural
- 27.- Conservar les infraestructures de rec existents
- 28.- Integrar en el recorregut els elements d'interès
- 29.- Potenciar la implantació en les zones de marges adjacents al recorregut d'oliveres i/o ametllers
- 30.- Afavorir en la mesura que sigui possible la implantació de murs de pedra seca.
- 31.- Definir una franja de seguretat al voltant de l'itinerari
- 32.- Millora del pas per sota de la C-15
- 33.- Definir un model de guals
- 34.- Garantir la continuïtat del curs d'aigua
- 35.- No introduir dins de l'àmbit dels espais naturals punts d'aigua potable
- 36.- Garantir la continuïtat del camí
- 37.- Donar façana al riu
- 38.- Desenvolupar un parc fluvial: Pressió urbana amb degradació de la llera i la vegetació de ribera
- 39.- Millorar la connectivitat entre l'espai urbà i l'entorn fluvial
- 40.- Fer compatible l'ús públic amb els usos tradicionals existents
- 41.- Garantir la continuïtat de les comunitats de regants.
- 42.- Introduir en els trams que és compatible el pas de vehicles i vianants elements de reducció de velocitat.
- 43.- Introduir vegetació arbòria als marges del camí.
- 44.- Integrar de manera adequada els elements d'urbanització en el paisatge.
- 45.- Eliminar la presència de canya i potenciar la vegetació de ribera
- 46.- Condicionar com a parc fluvial
- 47.- Evitar la introducció de zones de jocs dins de l'espai fluvial
- 48.- Senyalitzar amb plafons informatius els punts d'interès
- 49.- Promoure l'establiment d'empreses orientades a les activitats de lleure
- 50.- Enderrocar accions que envaeixen l'espai fluvial
- 51.- Garantir la continuïtat del recorregut
- 52.- Protegir l'entorn paisatgístic de la Vall del Bitlles
- 53.- Afavorir la introducció de vegetació al costat dels camins
- 54.- Dotar de protecció els elements singulars
- 55.- Estudiar la possibilitat d'enderrocar els elements que han quedat fora d'ús
- 56.- Renaturalitzar i restaurar l'espai ocupat pel Molí de Cardús
- 57.- Garantir la continuïtat del recorregut mitjançant un camí segur
- 58.- Condicionament d'espai horta i recuperació vegetació de ribera
- 59.- Condicionament paisatgístic de la desembocadura del Bitlles
- 60.- Aiguabarreig Bitlles – Anòia. Espais d'elevat interès per a la connectivitat ecològica

B.2. CONCA ANOIA

- 1.- Afavorir la presència d'illetes d'interès per a la fauna
- 2.- Dissenyar passos que garanteix el pas de l'aigua
- 3.- Habilitar a les rescloses elements que permetin el pas de peixos aigües amunt
- 4.- Introduir pantalles visuals.
- 5.- Conservar i protegir els prats d'interès per l'avifauna
- 6.- Millorar les zones de ribera en estan un raonable estat de conservació
- 7.- Retirar enderrocs i restaurar l'espai
- 8.- Conservar i protegir els talussos que tenen interès per la fauna

- 9.- Restaurar l'impacte sobre llera causat per les avingudes
- 10.- Conservar i protegir que constitueixen hàbitat de la tortuga de reirol
- 11.- Evitar la introducció d'hivernacles dins de l'àmbit de l'espai fluvial
- 12.- Tenir cura de mantenir el cabal ecològic del riu
- 13.- Garantir l'estabilitat del camí i potenciar vegetació de ribera
- 14.- Mirar de garantir la continuïtat del itinerari pel Lavernó
- 15.- Impulsar, amb el suport de l'ACA, la millora dels efluent que aboquen les depuradores d'aigües residuals a la llera pública
- 16.- Conservar i protegir l'aiguabarreig del Lavernó amb el riu Anoia

B.3. CONCA LAVERNÓ

- 1.- Evitar posar elements d'urbanització i/o infraestructures dins de les lleres
- 2.- Eliminar, de manera selectiva, les plantes enfiladisses
- 3.- Mitigar l'impacte que ocasiona el viaducte sobre el seu entorn immediat.
- 4.- Potenciar la vegetació de ribera.
- 5.- Recuperar i protegir les vistes cap a l'entorn natural.
- 6.- Potenciar el camí del Carrer Nou com eix d'interès paisatgístic.
- 7.- Efectuar neteja selectiva de vegetació en el tram urbà del torrent de Santa Fe.
- 8.- Millorar la integració del viaducte amb el seu entorn immediat.
- 9.- Establir un corriol de connexió entre l'aparcament del restaurant Sol i Vi l'espai de ribera del torrent de l'Escuder
- 10.- Refer la plantació malmesa
- 11.- Introduir vegetació de ribera
- 12.- Condicionar com a punt d'inici del recorregut
- 13.- Millorar l'estat del camí, el pas per sota la via i introduir vegetació arbòria als talussos adjacents
- 14.- Millorar el pas d'aigua.
- 15.- Condicionar com a punt d'inici del recorregut
- 16.- Establir un recorregut segur des de l'Església de Sant Pere de Lavern fins l'accés al camí de Can Batista.
- 17.- Potenciar la millora paisatgística del camí de Can Batista
- 18.- Canviar els elements de protecció del pont per altres que s'integrin més en l'entorn adjacent.
- 19.- Garantir el manteniment de la senyalització
- 20.- Senyalitzar llocs d'interès propers
- 21.- Protegir i conservar la zona del Bosc de Can Ramon.
- 22.- Avaluar la legalitat de l'edificació existent
- 23.- Potenciar la introducció d'oliveres i ametllers a les vores dels camins
- 24.- Integrar paisatgísticament el viaducte.
- 25.- Establir criteris i definir directrius per la construcció de passos d'aigua
- 26.- Garantir el dret de pas al llarg de tot el recorregut
- 27.- Talussos fluvials utilitzats per aus rapinyaires per a la nidificació.
- 28.- Reforçar al llarg de tot el recorregut la senyalització horitzontal
- 29.- Renaturalitzar el Parc del Lavernó
- 30.- Avaluar la possibilitat d'implantar un Centre d'Interpretació dels rius
- 31.- Mitigar l'impacte de l'infraestructura sobre el riu i el seu entorn immediat
- 32.- Considerar el Lavernó com un element de connectivitat local de caràcter estratègic

C: PROPOSTA D'ACCIONS A DESENVOLUPAR, A CADASCUN DELS MUNICIPIS, DE MANERA PREFERENT, EN EL PERÍODE 2010 – 2013

C1.- Primera acció que es proposa desenvolupar, de manera preferent, en el període 2010 – 2011: Desenvolupar una campanya de comunicació i informació.

La primera acció que es proposa desenvolupar està orientada a donar a conèixer l'estudi efectuat i les seves principals conclusions, als mitjans de comunicació i a la població en general.

En aquest sentit **es recomana que es faci:**

- una **presentació pública de l'Estudi**, als mitjans de comunicació abans de finals de febrer del 2011
- una **exposició itinerant** que vagi passant pels diferents municipis on s'expliqui el que s'ha fet i els resultats obtinguts abans del mes d'abril de 2011
- es recomana, que a la primavera del 2011 es faci un **passeig pel riu**, pel Riudebitlles i pel Lavernó, obert a la població en general, que serviria per completar aquesta primera acció de comunicació i informació.

C2.- Altres accions que es proposen desenvolupar de manera preferent, en el període 2010 – 2013

C.2.1.- Accions de caràcter normatiu d'interès general que seria convenient desenvolupar al llarg d'aquest període

- Pla especial

Una de les accions generals, per a tot l'àmbit que es proposen, és la d'elaborar un Pla especial de tot l'àmbit. El Pla donaria i fixaria les directrius a seguir i garantiria la continuïtat de les actuacions a fer pel diferents municipis al llarg del temps

- Altres accions

A les fitxes adjuntes s'expliciten un conjunt d'accions de caire normatiu que seria convenient desenvolupar de manera conjunta per a tot l'àmbit i que haurien de ser definides pel conjunt dels municipis que participen d'agusta iniciativa. Totes aquestes accions estan assenyalades a les fitxes amb una franja de color groc i qualificades com a prioritats de caire general 2, en el ben entès que si es desenvolupa el Pla Especial aquestes ja quedarien englobades en el marc del Pla.

C.2.2.- Accions que es proposen desenvolupar pel diferents municipis al llarg d'aquest període

- Mediona

1.- Desenvolupar la normativa, a nivell municipal, que permeti considerar la capçalera del Mediona com un eix connector dins del mosaic agroforestal adjacent, tot tenint en compte els estudis, que a nivell supramunicipal, poden avalar aquesta consideració. Impulsar els canvis normatius de la normativa ambiental catalana perquè aquest espai sigui reconegut, protegit i conservat.

2.- Establir un recorregut segur des de la zona del final del nucli de Sant Joan de Mediona, coneguda com el Moli, fins a l'accés de la "carretera vella de Sant Quintí de Mediona"

3.- Protegir, conservar i eliminar possibles edificacions il·legals en la zona dels penya-segats i talussos d'interès per a la nidificació d'ocells rapinyaires identificada a la zona que podem anomenar "del conjunt del Castell de Mediona"

- Sant Quintí de Mediona

1.- Condicionament d'un nou accés cap a les Deus. Es tracta de garantir de manera adequada la connectivitat a peu del camí tot venint des de Mediona. Un cop hem passat el mas anomenat Cal Mallofré de les Parellades, continuem per la plana del Sala i a l'alçada del topònim la Creueta ens trobem amb una bifurcació del camí que ens porta, un cop ben condicionada, directament a la zona de les Deus, tot vorejant el Pujol.

2.- Potenciar els valors geològics, naturals i ambientals dels espais de les Deus, tot impulsant un projecte de reactivació de les cascades traverníques

3.- Establir un recorregut segur des de la zona de la Bòria fins a l'accés al camí de les Nogueres per donar continuïtat al "camí del riu".

- Sant Pere de Riudebitlles

1.- Desenvolupar un parc urbà fluvial, tot millorant la connectivitat entre l'espai urbà i l'entorn fluvial i fent compatible l'ús públic amb els usos tradicionals existents sense entrar amb conflicte amb els valors naturals, ambientals i paisatgístics que l'espai té..

2.- Introduir elements de reducció de la velocitat en els trams on es compatible el pas de vianants i de vehicles a motor. Senyalitzar de manera adequada aquestes zones donant sempre prioritat a la persona que va a peu.

3.- Avaluar la possibilitat, que de manera gradual, es doni façana al riu. Cal potenciar, promoure i estimular que els habitatges amb façana al riu tinguin un tractament harmònic i s'integrin en el conjunt definit amb aquesta finalitat un manual d'estil mitjançant el qual les edificacions existents s'hi vagin adaptant de manera gradual i les noves ja incorporin les pautes i els criteris que el manual d'estil estableixi.

- Torrelavit

1.- Potenciar el pas del riu per dins la zona de casc urbà de Torrelavit com a parc urbà fluvial tot evitant la introducció de mobiliari, enllumenat, zones de joc per la mainada, i fent un tractament "molt tou" de tot l'espai prenent com a element conductor el tractament d'aquest com un espai natural de caire fluvial.

2.- Eliminar la presència de canya americana (*Arundo donax*), dins del tram urbà del riu, tot potenciant la introducció de joncs, canyís (*Phragmites*), pollancre, àlbers, freixes, entre d'altres.

3.- Enderrocar el mur que hi ha entre el molí de la Parellada i el molí Cuper, per renaturalitzar el meandre del riu i reactivar-ne el seu funcionament natural, enretirant i enderrocant les construccions que siguin obsoletes i posin en risc la dinàmica natural d'aquest indret i restaurar l'espai un cop reinstaurada la dinàmica natural, tot establint un punt de connexió del "camí del riu" en aquest indret

- Sant Sadurní d'Anoia

1.- Renaturalitzar el Parc del Lavernó i **garantir la continuïtat del camí per sota del pont**, potenciar alhora la introducció de vegetació de ribera. Aquesta acció contempla la **retirada dels elements d'urbanització que es van incloure en el seu moment com son papereres i enllumenat, com la transformació de l'accés en un camí "tou"**.

Pel que fa a l'enllumenat es recomana que es limiti a la zona del carrer limítrof amb el parc i que en tot cas es posi a l'inici del camí d'accés senyalització informativa que el parc del Lavernó és un espai fluvial de caire natural i que per potenciar-ne els seus valors ecològics, ambientals, paisatgístics, no s'hi introdueix llum artificial dins de l'espai així com tampoc mobiliari urbà. Com papereres. Per aquesta raó al accés cal ubicar-hi un punt de recollida selectiva de residus per la geneta que en necessiti fer ús.

2.- Millorar l'aiguabarreig Anoia – Riudebitlles, condicionar la zona d'horta existent, **recuperar la vegetació de ribera existent i fer el condicionament paisatgístic de la desembocadura del Riudebitlles. Aquesta acció comporta la eliminació selectiva de la canya americana (*Arundo donax*), la introducció de nova vegetació de ribera, introduir plafons d'informació, ordenar la zona d'horta, definint la tipologia de tancament, la zona comuna de serveis, el tancament perimetral, entre d'altres accions.**

3.- Habilitar a les rescloses elements que permetin el pas de peixos aigües amunt: Cas de la resclosa de Can Codorniu.

- Subirats

1.- Millorar l'aiguabarreig Anoia – Lavernó. Aquest es un punt d'especial interès pels valors que té i la seva funcionalitat i alhora suporta una forta pressió per la construcció al seu voltant, de manera adjacent, de diferents implantacions de caire logístic i de serveis (Depuradora de Sant Sadurní d'Anoia)

2.- Establir un recorregut segur des de l'Església de Sant Pere de Lavern fins l'accés al camí de Can Batista i potenciar la millora paisatgística del camí de Can Batista. Ens trobem en una zona de trànsit moderat, al tractar-se d'una via d'interès local, però que per a poder fomentar un "camí del riu" apta per a tot tipus d'usuaris i especialment orientat al turisme familiar, ens cal poder garantir que la connectivitat es fa d'una manera segura. Al respecte es formulen dos tipus de propostes.:

-Una primera que seria definir un camí paral·lel, de forma segregada, a la carretera existent. Aquesta es una proposta a llarg termini i força costosa econòmicament perquè cal preveure la construcció d'un pont.

- Una segona proposta i es la que recomanem, es la de definir, mitjançant senyalització vertical i horitzontal una zona d'ús preferent per a vianants. Aquesta senyalització es podria veure reforçada amb l'ús de pintura vermella, com la que es posa a les il·letes de les carreteres de la xarxa general per facilitar, visualment, l'existència d'aquest element.

3.- Efectuar la neteja selectiva de vegetació en el tram urbà del torrent de Santa Fe (Can Cartró). La proposta passa per eliminar les plantes invasores d'aquest tram, amb accions en alguns casos manuals i en altres amb el suport de maquinaria pesada i introduint posteriorment vegetació de ribera autòctona.

Aquest tipus d'acció no es pot plantejar, com a criteri general, al llarg del tot el recorregut però sí que de manera puntual, com es el cas.

C3.- Acció que es pot desenvolupar en el període novembre 2010 – març 2011: Eliminació puntual i selectiva, en alguns trams, de la canya americana (*Arundo donax*)

Al llarg dels mesos de novembre 2010 fins a febrer de 2011, **i donat que hi ha una línia de subvenció a la que es pot acollir-se, es recomana que s'efectuï la eliminació de la canya americana (*Arundo donax*)** i es potenciï la vegetació de ribera.

Pel que fa a l'**eliminació de les canyes recomanada** es té que tenir en compte que aquesta acció **es considera necessària que s'efectuï eliminant els rizomes**, d'aquesta manera s'aconsegueix la eliminació efectiva de la canya americana. Cal tenir en compte que aquesta acció requereix del suport de maquinaria pesada.

Un cop fet la eliminació seria convenient que s'efectuï l'estabilització de les zones on s'ha actuant, reperfilant la topografia i efectuant la replantació de espècies tapissants que ajudin amb les seves arrels a estabilitzar el talús. Sí a més es possible, perquè el pressupost ho permet, la plantació d'espècies de ribera el resultat global seria millor, encara que també la plantació es pot deixar per una segona fase.

Es important tenir en compte que aquesta acció no es pot desenvolupar, com a criteri general, en totes les zones de les conques on hi ha presència de canya americana, sinó que cal avaluar, cas per cas, la conveniència d'eliminar-la o no donat que també, i en funció de les condicions de la vegetació de ribera i altres elements de vegetació existents en cada zona pot ajudar als requeriments de tranquil·litat que necessita la fauna i alhora ajudarà a mantenir l'efecte refugi que aquestes necessiten.

C4. Quadres resum de les accions proposades establint una prioritat per a cadascuna d'elles accions

CONCA DEL MEDIONA – BITLLES 1		
Codi	Acció proposada	Breu descripció
1	Considerar la capçalera del Mediona com un eix connector dins d'un mosaic agroforestal	Normatiu municipal i supramunicipal
2	Potenciar la vegetació de ribera present	Restauració
3	Realitzar aclarides selectives	Restauració
4	Condicionament d'espais singulars	Condicionament
5	Control d'abocaments irregulars de runes i restauració espai	Control i millora
6	Adequació de passos i passeres	Normatiu per a tot l'àmbit
7	Condicionar punts d'inici de recorregut	Normatiu per a tot l'àmbit
8	Implantació de mesures paisatgístiques a les activitats adjacents al recorregut	Normatiu per a tot l'àmbit
9	Establiment d'espais de zones d'horta	Potenciar l'ús social
10	Evitar la introducció de mobiliari dins de l'àmbit fluvial	Normatiu per a tot l'àmbit
11	Renaturalització d'alguns espais	Restauració
12	Definir directrius per la implantació de tanques i altres elements	Normatiu per a tot l'àmbit
13	Definir un model de senyalització que identifiqui l'àmbit fluvial i serveixi tant per orientar als usuaris, com per donar-los informació dels elements d'interès que es van trobant al llarg del recorregut	Normatiu per a tot l'àmbit
14	Avaluar la legalitat d'algunes edificacions existents i estudiar les mesures a aplicar en cada cas	Normatiu municipal i si s'escau de restauració
15	Penya-segats i talussos d'interès per a la nidificació d'ocells rapinyaires a la zona del conjunt del Castell de Mediona	Normatiu municipal
16	Regular l'accés amb vehicles a motor i altres tipologies (a peu, amb bicicleta, a cavall) al llarg de tot el recorregut	Normatiu per a tot l'àmbit
17	Aprofitar terrasses intermèdies i camps de conreu adjacents per implantar el camí del riu.	Criteri d'integració del camí del riu als espais adjacents
18	Garantir de manera adequada el dret de pas	Normatiu per a tot l'àmbit
19	Retirada de la vegetació que comporta un risc potencial	Com a criteri de seguretat al llarg del recorregut de cara als usuaris del camí
20	Eliminació selectiva de plantes enfiladisses	Per garantir la conservació, d'aquells elements arboris, que ens interessin conservar
21	Eliminació de la canya (<i>Arundo donax</i>) i implantació de vegetació de ribera	Eliminar espècies invasores
22	Condicionament de nou accés cap a les Deus	Continuïtat camí
23	Reactivació de cascades travertíniques	Potenciar element singular
24	Potenciar els valors geològics, naturals i ambientals de l'espai de les Deus	Potenciar valors de conjunt
25	Eliminació d'infraestructures obsoletes	Normatiu per a tot l'àmbit
26	Implantar elements separadors entre l'espai urbà i l'espai natural	Millora paisatgística
27	Conservar les infraestructures de rec existents	Normatiu per a tot l'àmbit
28	Integrar en el recorregut els elements d'interès	Potenciar interès social
29	Potenciar la implantació en les zones de marges adjacents al recorregut d'oliveres i/o ametllers	Millora paisatgística

CONCA DEL MEDIONA – BITLLES 2		
Codi	Acció proposada	Breu descripció
30	Afavorir en la mesura que sigui possible la implantació de murs de pedra seca	
31	Definir una franja de seguretat al voltant de l'itinerari	Evitar conflictes amb la pràctica de la caça
32	Millora del pas per sota de la C-15	Millora paisatgística
33	Definir un model de guals	Normatiu per a tot l'àmbit
34	Garantir la continuïtat del curs d'aigua	Per afavorir el pas dels peixos
35	No introduir dins de l'àmbit dels espais naturals punts d'aigua potable	Normatiu per a tot l'àmbit
36	Garantir la continuïtat del camí	Normatiu per a tot l'àmbit
37	Donar façana al riu	De caire paisatgístic i d'interès social
38	Desenvolupar un parc fluvial: Pressió urbana amb degradació de la llera i la vegetació de ribera	Potenciar l'ús social de l'espai fluvial
39	Millorar la connectivitat entre l'espai urbà i l'entorn fluvial	Garantir-ne la funcionalitat ecològica
40	Fer compatible l'ús públic amb els usos tradicionals existents	Per afavorir que els pagesos que en fan ús s'impliquin de manera activa
41	Garantir la continuïtat de les comunitats de regants	Per mirar d'afavorir la continuïtat de la singularitat que representa els regs que hi ha
42	Introduir en els trams que és compatible el pas de vehicles i vianants elements de reducció de velocitat	Mesura de compatibilitat d'usos
43	Introduir vegetació arbòria als marges del camí	Acció de caire paisatgístic
44	Integrar de manera adequada els elements d'urbanització en el paisatge	Acció de caire paisatgístic
45	Eliminar la presència de canya i potenciar la vegetació de ribera	Mesura ecològica d'abast limitat
46	Condicionar com a parc fluvial	Per potenciar-ne l'ús social
47	Evitar la introducció de zones de jocs dins de l'espai fluvial	Normatiu per a tot l'àmbit
48	Senyalitzar amb plafons informatius els punts d'interès	Acció divulgativa
49	Promoure l'establiment d'empreses orientades a les activitats de lleure	Acció de caire econòmic
50	Enderrocar accions que envaeixen l'espai fluvial	Acció de restauració
51	Garantir la continuïtat del recorregut	Evitar la discontinuïtat i garantir-ne l'ús públic
52	Protegir l'entorn paisatgístic de la Vall del Bitlles	Normatiu per a tot l'àmbit
53	Afavorir la introducció de vegetació al costat dels camins	Acció paisatgística
54	Dotar de protecció els elements singulars	Normatiu de caire municipal
55	Estudiar la possibilitat d'enderrocar els elements que han quedat fora d'ús	De restauració de l'espai fluvial
56	Renaturalitzar i restaurar l'espai ocupat pel Molí de Cardús	Restauració de l'espai fluvial
57	Garantir la continuïtat del recorregut mitjançant un camí segur	Evitar la discontinuïtat i garantir-ne l'ús públic
58	Condicionament d'espai horta i recuperació vegetació de ribera	Millora paisatgística i potenciar l'ús social de l'espai de manera ordenada
59	Condicionament paisatgístic de la desembocadura del Bitlles	Millora paisatgística i ecològica
60	Aiguabarreig Bitlles – Anoia. Espais d'elevat interès per a la connectivitat ecològica	Punt clau de connectivitat ecològica de caire local que cal protegir i conservar

CONCA DEL LAVERNO 1		
Codi	Acció proposada	Breu descripció
1	Evitar posar elements d'urbanització i/o infraestructures dins de les lleres	Per garantir la qualitat ambiental de l'espai i la seva funcionalitat ecològica
2	Eliminar, de manera selectiva, les plantes enfiladisses	Per garantir la conservació, d'aquells elements arboris, que ens interessin conservar
3	Mitigar l'impacte que ocasiona el viaducte sobre el seu entorn immediat.	Mesura de caire paisatgístic
4	Potenciar la vegetació de ribera.	Mesura orientada a afavorir la qualitat ambiental de l'espai fluvial
5	Recuperar i protegir les vistes cap a l'entorn natural	De caire paisatgístic i d'interès social
6	Potenciar el camí del Carrer Nou com eix d'interès paisatgístic	De caire paisatgístic i d'interès social
7	Efectuar neteja selectiva de vegetació en el tram urbà del torrent de Santa Fe (Can Cartró)	Eliminar espècies invasores per afavorir la vegetació de ribera autòctona. Acció de manera limitada i en trams de manera puntual
8	Millorar la integració del viaducte amb el seu entorn immediat	De caire paisatgístic i d'interès social
9	Establir un corriol de connexió entre l'aparcament del restaurant Sol i Vi l'espai de ribera del torrent de l'Escuder	Per afavorir la relació entre les activitats econòmiques existents i el lleure en un espai natural
10	Refer la plantació malmesa	Acció de restauració
11	Introduir vegetació de ribera	Acció de restauració
12	Condicionar com a punt d'inici del recorregut	Acció orientada a promoure l'ús de l'espai
13	Millorar l'estat del camí, el pas per sota la via i introduir vegetació arbòria als talussos adjacents	Acció de caire paisatgístic
14	Millorar el pas d'aigua.	Garantir la connectivitat a peu i amb bicicleta d'aquest punt
15	Condicionar com a punt d'inici del recorregut	Acció orientada a promoure l'ús de l'espai
16	Establir un recorregut segur des de l'Església de Sant Pere de Lavern fins l'accés al camí de Can Batista.	Garantir la connectivitat del "camí del riu" per a tot tipus d'usuaris i especialment pel turisme familiar
17	Potenciar la millora paisatgística del camí de Can Batista	Millora paisatgística
18	Canviar els elements de protecció del pont per altres que s'integrin més en l'entorn adjacent.	Millorar la integració paisatgística del pont
19	Garantir el manteniment de la senyalització	Definir un pla de manteniment

CONCA DEL LAVERNO 2		
Codi	Acció proposada	Breu descripció
20	Senyalitzar llocs d'interès propers	Potenciar la senyalització dels llocs d'interès com acció complementària i de reforçament al "camí del riu" vinculant-se amb altres iniciatives que hi ha per la zona com les rutes del vi i el cava i altres
21	Protegir i conservar la zona del Bosc de Can Ramon.	Protegir els elements d'interès local. Acció de desenvolupament de la normativa existents, en aquest cas es pot fer via l'ordre d'arbres i arbredes d'interès local.
22	Avaluar la legalitat de l'edificació existent	Normatiu municipal i si s'escau de restauració
23	Potenciar la introducció d'oliveres i ametllers a les vores dels camins	Mesura d'interès paisatgístic orientada a la recuperació de pràctiques ancestrals
24	Integrar paisatgísticament el viaducte	Mesura a reduir l'impacte visual de la minsfractura
25	Establir criteris i definir directrius per la construcció de passos d'aigua	Normatiu per a tot l'àmbit
26	Garantir el dret de pas al llarg de tot el recorregut	Mesura a evitar que hi hagi punts de no continuïtat. Mesura de caire normatiu reguladora del dret de pas.
27	Talussos fluvials utilitzats per aus rapinyaires per a la nidificació.	Mesura d'interès ambiental i ecològic de cara a protegir i conservar aquest indrets de nidificació.
28	Reforçar al llarg de tot el recorregut la senyalització horitzontal	Mesura orientada a millorar la senyalització existent de cara a facilitar al màxim, a l'usuari no expert el coneixement del lloc
29	Renaturalitzar el Parc del Lavernó	Acció de caire restaurador. La finalitat es potenciar els seus valors ambientals, ecològics i naturals, tot fent-ho comptable amb l'ús social i tenir com a fil conductor de la intervenció el fet que es un espai fluvial d'interès ambiental.
30	Avaluar la possibilitat d'implantar un Centre d'Interpretació dels rius	Mesura de foment de l'àmbit
31	Mitigar l'impacte de l'infraestructura sobre el riu i el seu entorn immediat	Mitigar l'impacte visual i tot potenciant la integració el viaducte amb l'entorn immediat
32	Considerar el Lavernó com un element de connectivitat local de caràcter estratègic	Normatiu per a tot l'àmbit

CONCA DE L'ANOIA		
Codi	Acció proposada	Breu descripció
1	Afavorir la presència d'illetes d'interès per a la fauna	Mesura d'interès ecològic per afavorir la presència d'hàbitats per l'avifauna
2	Dissenyar passos que garanteix el pas de l'aigua	Mesura de caire ecològic per garantir la continuïtat dels peixos al llarg de tot el curs fluvial, eliminant obstacles al seu pas.
3	Habilitar a les rescloses elements que permetin el pas de peixos aigües amunt	Mesura de caire ecològic per garantir la continuïtat dels peixos al llarg de tot el curs fluvial, eliminant obstacles al seu pas.
4	Introduir pantalles visuals.	Mesura paisatgística
5	Conservar i protegir els prats d'interès per l'avifauna	Mesura d'interès ecològic per afavorir la presència d'hàbitats per l'avifauna
6	Millorar les zones de ribera en estan un raonable estat de conservació	Mesura de caire ecològic
7	Retirar enderrocs i restaurar l'espai	Acció de restauració
8	Conservar i protegir els talussos que tenen interès per la fauna	Mesura d'interès ecològic per afavorir la presència d'hàbitats per l'avifauna
9	Restaurar l'impacte sobre llera causat per les avingudes	Acció de restauració
10	Conservar i protegir que constitueixen hàbitat de la tortuga de rierol	Mesura de caire ecològic de caire a conservar i protegir els hàbitats d'interès per la tortuga de rierol
11	Evitar la introducció d'hivernacles dins de l'àmbit de l'espai fluvial	Mesura de caire paisatgístic, per millor la qualitat ambiental de l'espai fluvial, en aquells indrets amb risc d'avinguda
12	Tenir cura de mantenir el cabal ecològic del riu	Mesura de caire ecològic
13	Garantir l'estabilitat del camí i potenciar vegetació de ribera	Mesura de restauració orientada a garantir la continuïtat del "camí del riu"
14	Mirar de garantir la continuïtat del itinerari pel Lavernó	De caire normatiu per a tot l'àmbit.
15	Impulsar, amb el suport de l'ACA, la millora dels efluents que aboquen les depuradores d'aigües residuals a la llera pública	Acció de caire general que cal promoure amb el suport de l'ACA
16	Conservar i protegir l'aiguabarreig del Lavernó amb el riu Anoia	Espai d'interès ecològic, que té una important funció analitat ecològica que cal conservar i també forma part dels punts clau dins l'estructura de connectivitat de la zona

D: REAVALUAR DE MANERA CONTINUADA ELS INDICADORS FORMULATS (QBR, IGH) I CONSULTA PRÈVIA DEL “SIG Penedès” ABANS D’INICIAR CAP ACCIÓ

Abans de fer cap intervenció cal analitzar en profunditat la informació continguda en l'estudi i de manera especial tenir en compte el conjunt d'indicadors que es donen en forma de diferents índexs com poden ser les de l'índex geomorfològic (IGH), les de qualitat del bosc de ribera (QBR) i les de fauna, a més del sistema d'informació geogràfica anomenat “SIG Penedès” que hauria de ser consultat ja que en elles s'estableixen una sèrie de pautes i de recomanacions que seria convenient seguir i/o reavaluar. **Com a exemple que pot ser representatiu de l'estat dels diferents rius tenim les taules amb els resultats obtinguts de l'aplicació de l'índex de Qualitat del Bosc de Ribera.**

Les taules mostren, per a cada tram estudiat, les quatre variables que es mesuren com la continuïtat lateral, la complexitat estructural i la naturalitat del canal fluvial que poden assolir nivells alts, mitjans o baixos i la qualitat de la coberta vegetal que pot assolir nivells bons, moderats o deficients. Per últim es mostra l'estat ecològic en el conjunt de tot el tram.

- Riera de Mediona

Tram	Continuïtat lateral	Complexitat estructural	Qualitat de la coberta vegetal	Naturalitat canal fluvial	NIVELL DE QUALITAT
1	Alta	Mitjana	Bona	Alta	BO
2	Alta	Mitjana	Bona	Alta	BO
3	Mitjana	Baixa	Moderada	Baixa	DEFICIENT
4	Alta	Mitjana	Moderada	Alta	MEDIOCRE
5	Baixa	Mitjana	Moderada	Baixa	DEFICIENT
6	Mitjana	Baixa	Moderada	Baixa	DEFICIENT
7	Alta	Mitjana	Deficient	Mitjana	DEFICIENT
8	Alta	Mitjana	Deficient	Mitjana	DEFICIENT
9	Alta	Baixa	Moderada	Baixa	DEFICIENT

Taula 1: Nivells de qualitat dels diferents blocs obtinguts en l'estudi de la Riera de Mediona

L'estat ecològic general de la riera de Mediona és deficient. Pel que fa als diferents blocs avaluats s'observa que la continuïtat lateral de l'ecosistema fluvial és alta en tot el tram de la riera de Mediona, no es pot dir el mateix en el cas de la complexitat estructural de les àrees de ribera, la qualitat de coberta vegetal i la naturalitat del canal fluvial que assoleixen valors mitjans.

- Riu de Bitlles

Tram	Continuïtat lateral	Complexitat estructural	Qualitat de la coberta vegetal	Naturalitat canal fluvial	NIVELL DE QUALITAT
1	Baixa	Baixa	Deficient	Baixa	DOLENT
2	Alta	Baixa	Deficient	Baixa	DEFICIENT
3	Mitjana	Baixa	Moderada	Baixa	DEFICIENT
4	Alta	Baixa	Deficient	Baixa	DEFICIENT
5	Alta	Baixa	Bona	Mitjana	MEDIOCRE
6	Alta	Baixa	Moderada	Mitjana	DEFICIENT
7	Alta	Baixa	Deficient	Mitjana	DEFICIENT
8	Baixa	Mitjana	Moderada	Baixa	DEFICIENT
9	Alta	Alta	Moderada	Mitjana	MEDIOCRE
10	Alta	Baixa	Deficient	Mitjana	DEFICIENT

Taula 2 Nivells de qualitat dels diferents blocs obtinguts en l'estudi del Riu de Bitlles

L'estat general del riu de Bitlles és deficient. En referència als diferents blocs estudiats s'observa que la continuïtat lateral de l'ecosistema fluvial és alta en tot el riu de Bitlles, en canvi la complexitat estructural de les àrees de ribera i el grau de naturalitat del canal fluvial és baix. La qualitat de la coberta vegetal assoleix valors mitjans.

- Riu Anoia

Tram	Continuïtat lateral	Complexitat estructural	Qualitat de la coberta vegetal	Naturalitat canal fluvial	NIVELL DE QUALITAT
1	Alta	Mitjana	Deficient	Alta	MEDIOCRE
2	Alta	Baixa	Moderada	Mitjana	MEDIOCRE
3	Mitjana	Baixa	Deficient	Mitjana	DEFICIENT
4	Alta	Mitjana	Deficient	Mitjana	MEDIOCRE
5	Alta	Alta	Deficient	Alta	BO

Taula 3. Nivells de qualitat dels diferents blocs obtinguts en l'estudi del Riu Anoia

L'estat ecològic general del riu Anoia és mediocre. El riu en tot el seu recorregut presenta una continuïtat lateral elevada de la mateixa manera que d'una alta naturalitat del canal fluvial. Pel que fa a les variables referents a la complexitat estructural de les àrees de ribera i la qualitat de la coberta vegetal mostra valors mitjans.

- Riu Lavernó

Tram	Continuïtat lateral	Complexitat estructural	Qualitat de la coberta vegetal	Naturalitat canal fluvial	NIVELL DE QUALITAT
1	Alta	Baixa	Deficient	Mitjana	DEFICIENT
2	Alta	Mitjana	Deficient	Alta	MEDIOCRE
3	Alta	Mitjana	Moderada	Mitjana	MEDIOCRE
4	Alta	Mitjana	Moderada	Baixa	DEFICIENT
5	Baixa	Baixa	Moderada	Baixa	DOLENT
6	Alta	Baixa	Moderada	Mitjana	MEDIOCRE
7	Alta	Baixa	Moderada	Mitjana	DEFICIENT
8	Alta	Baixa	Moderada	Alta	MEDIOCRE
9	Alta	Alta	Moderada	Mitjana	BO

Taula 4: Nivells de qualitat dels diferents blocs obtinguts en l'estudi del Riu Lavernó

En termes generals la “salut” dels rius objecte d'estudi no és del tot bona. Tots presenten en general un estat ecològic de la qualitat de bosc de ribera deficient, és a dir, són reflex d'una alteració forta. Per tant, molts dels trams presenten diferències importants entre l'estat real de les riberes i el seu estat potencial resultat de les alteracions causades per l'activitat humana.

Tot i així, hi ha punts a destacar tant per ser els que presenten una menor valoració i per tant, són resultat d'una degradació extrema com per ser els que estan valorats amb una alta puntuació sent boscos amb un bon estat ecològic i lleugerament pertorbats.

Del primer tipus trobem punts com el tram de Can Baptista i el tram d'entrada al nucli de Sant Pere de Riudebitlles per Sant Quintí de Mediona. Es tracta de punts amb baixa continuïtat lateral de l'ecosistema fluvial ja que es troben limitats per edificacions o diferents infraestructures i camps de conreu; baixa complexitat estructural de les àrees de ribera i baixa naturalitat del canal fluvial.

Els trams amb elevada puntuació corresponen a punts com la Riera de Mediona al seu pas per Mediona i el torrent de Santa Fe al seu pas per Can Cartró. Són trams que presenten una alta continuïtat lateral de l'ecosistema, una important complexitat estructural, una bona qualitat de la coberta vegetal i conserva la naturalitat del canal fluvial.

Prenent com a referència l'índex QBR podem plantejar actuacions adequades per a la millora de l'estat ecològic dels diferents trams i amb diferents objectius concrets:

Millorar la qualitat de la coberta vegetal i potenciar la seva complexitat. S'aconsegueix afavorint les espècies autòctones i augmentant la biodiversitat de l'espai a partir de la retirada de les espècies invasores i al·lòctones que no realitzen cap funció ecològica en aquell ecosistema. A més de la plantació d'espècies típiques de ribera i adaptades als diferents espais naturals i diferents actuacions silvícoles.

Recuperar la naturalitat del canal fluvial eliminant les estructures rígides que modifiquen el canal del riu en alguns punts i les infraestructures transversals o preses al llit del riu depenent de la seva funció i el seu estat de conservació.

Mantenir el bon estat ecològic dels trams que ja el posseeixen mitjançant actuacions de protecció i de manteniment de l'espai, com són el control d'abocament de deixalles i abocament d'aigües i neteja de la llera.

Protegir espais que estan sotmesos de manera més directa als efectes adversos a causa de la seva ubicació, com són els espais propers als polígons industrials.

Totes aquestes actuacions a banda permetran una **millora paisatgística** on cal afegir plantacions per a la integració paisatgística, l'ordenació i condicionament de les riberes dels rius ocupades per horts o punts adequats a l'ús públic i recuperació i restauració de les riberes ocupades per les fàbriques actualment en desús.

Per l'equip de treball de l'estudi

Antoni Ferran i Mèlich
Ambientòleg, col·legiat al COAMB amb el número 00226
Gelida, novembre de 2010